

ПРОЛОГ

«Напевно, я померла», — подумала жінка.

Вона линула високо над шпилями старого міста. Унизу підсвічені вежі собору Святого Віта мерехтіли в морі вогнів. Вона окинула оком, якщо ще мала очі, заокруглений пагорб Градчан, який здіймався в серці столиці Богемії, поглянула на лабіринт вуличок, огорнутих покривалом свіжого снігу.

«Прага».

У розгубленості жінка спробувала оцінити своє становище.

«Я — нейронауковиця, — запевняла вона себе. — Я при здоровому глузді».

Друге твердження видалося їй доволі сумнівним.

Єдине, що докторка Брігіта Гесснер знала точно тієї миті, — вона висить у повітрі над рідною Прагою. Тіло перебуває десь окремо. Вона не має ні маси, ні форми. А проте решта її, її справжнього «я» — її сутність, свідомість — здається, цілком зберігає цілісність і ясність, поволі плинучи в повітрі в напрямку Влтави.

У пам'яті Гесснер із недавнього минулого не спливало нічого, крім якогось розмитого спогаду про фізичний біль, але її тіло тепер неначе складалося тільки з атмосфери, у якій вона летіла. Нічого подібного жінка ніколи не відчувала. Міркуючи всупереч усім своїм інтелектуальним пориванням, Гесснер могла знайти цьому лише одне пояснення.

«Я померла. Це загробне життя».

Навіть коли ця думка сформувалася, вчена відкинула її як абсурдну.

«Загробне життя — це наша спільна самоомана... створена, щоб зробити наше справжнє життя стерпним».

Як лікарка Гесснер була близько знайома зі смертю і її остаточністю. В університеті, роблячи розтин людського мозку, Гесснер усвідомила вповні, що ті особисті риси, які роблять нас тими, ким ми є, — наші надії, страхи, мрії, спогади — не що інше, як хімічні сполуки, які тримаються в підвішеному стані завдяки електричним зарядам мозку. Коли людина помирає, її

мозок відключається від джерела енергії, і всі ці речовини просто розчиняються в позбавленій сенсу рідині, стираючи будь-які сліди того, ким ми були колись.

«Коли помираєш — то вже помираєш.

І крапка».

А проте зараз, пливучи над симетричними садами палацу Валленштайна, вона почувалася цілком живою. Дивилася, як навколо неї — чи то крізь неї? — падає сніг, і на диво зовсім не відчувала холоду. Ніби її розум просто висів у просторі, зберігши здатність до міркування й логіку.

«У мене працює мозок, — казала вона собі. — Отже, я жива!»

Наразі Гесснер могла дійти єдиного висновку: з нею відбувається те, що в медичній літературі називають ПТД, тобто «позатілесний досвід» — галюцинація, яка буває в пацієнтів із летальними травмами, коли таких пацієнтів реанімують після клінічної смерті.

ПТД майже завжди проявляється однаково: відчуття, ніби розум людини тимчасово від'єднаний від її фізичного тіла, висить угорі над ним і не має форми.

Попри подібність до реальних відчуттів, ПТД — це лише уявні подорожі, зазвичай спричинені надзвичайно потужним стресом і кисневим голодуванням мозку, іноді поєднані з дією анестетиків, які дають пацієнтам у реанімації, наприклад кетаміну.

«Мені це все мариться, — запевняла себе Гесснер, дивлячись униз на темний поворот Влтави, яка зміїлася через місто. — Але якщо це ПТД... то я, імовірно, вмираю».

Дивуючись власному спокою, Гесснер намагалася пригадати, що з нею сталося.

«Я здорова сорокадів'ятирічна жінка... Чого б мені померати?»

Сліпучим спалахом у свідомості Гесснер постав моторошний спогад. Тепер вона зрозуміла, де цієї миті перебуває її фізичне тіло... і, навіть жажливіше, — що з нею зробили.

Вона лежала на спині, міцно прив'язана всередині апарата, який сама ж створила. Над нею стояло чудовисько. Створіння те нагадувало якусь першотвірну людину, що вилізла із землі. Його лице й безволосий череп вкривав шар глини, розтрісканий, мов поверх-

ня місяця. Тільки сповнені ненависті очі прозирали крізь цю земляну маску. На лобі були нерівно написані три літери давньої мови.

— Чому ви це робите?! — в паніці крикнула Гесснер. — Хто ви?!

«Що ви таке?!»

— Я її захисник, — відказало чудовисько. Його голос був глухий, якийсь потойбічний, з ніби слов'янським акцентом. — Вона довіряла тобі... і ти її зрадила.

— Хто?! — запитала Гесснер.

Чудовисько назвало жіноче ім'я, і Гесснер відчула, як до горла підступає паніка. «Звідки він може знати, що я зробила?!»

Відчувши в руках щось важке та крижане, Гесснер зрозуміла, що чудовисько запустило процес. Мить — і ліву руку пронизав нестерпний біль, поширюючись понад середньою ліктьовою веною й підбираючись до плеча.

— Будь ласка, припиніть! — скрикнула вона.

— Розкажи мені все! — мовив він, і нестерпний біль досяг пахви.

— Розповіді! — відчайдушно погодилася Гесснер, і чудовисько поставило машину на паузу, а біль зупинився на рівні плеча, хоч і далі пекло.

Сповнена жаху, Гесснер якомога швидше говорила крізь стиснуті зуби, у відчаї відкривала таємниці, які присягала берегти. Відповідала на запитання, розкриваючи моторошну правду про те, що вона та її колеги створили в глибоких празьких підземеллях.

Чудовисько дивилося на неї крізь товсту глиняну маску, його холодні очі зблискували розумінням... і ненавистю.

— Ви збудували підземний будинок жаху! — прошепотів незнайомець. — Ви всі заслужили померти! — не вагаючись, він знову ввімкнув машину й пішов до дверей.

— Ні!.. — крикнула Гесснер, коли її охопив смертельний біль, ринувши від плеча в груди. — Будь ласка, не лишайте... Це мене вб'є!

— Так, — кинув незнайомець через плече. — Але смерть — це ще не кінець. Я вмирав не раз.

Чудовисько випарувалося, а Гесснер раптом знову зависла в повітрі. Спробувала кричати, благаючи милосердя, але її голос заглушив удар грому — над нею немовби розверзлися небеса. Докторка Брігіта Гесснер відчула, наче її підхопила невидима сила — ніби протилежність до земного тяжіння — і потягла догори.

Багато років докторка Брігіта Гесснер не сприймала серйозно розповіді пацієнтів про повернення з межі смерті. Тепер сама зловила себе на тому, що молиться, благаючи долучення до лав тих рідкісних душ, які змогли протанцювати по межі, зазираючи в прірву і якось відступили від неї.

«Я не можу померти!.. Мені треба попередити інших!»

Однак вона розуміла: уже пізно.

Її життя добігло кінця.

РОЗДІЛ I

Роберт Ленгдон спокійно прокинувся під звуки класичної музики: лунав будильник у мобільному на тумбочці. «Ранок» Гріга — може, й очевидний вибір, але професор завжди вважав, що це ідеальні чотири хвилини музики для початку дня. Дерев'яні духові розспівувалися, а Ленгдон насолоджувався непевністю ситуації, поступово пригадуючи, де ж він.

«А, точно, — усміхнувся до себе. — У Місті Ста Веж!»

У тьмяному світлі Ленгдон поглянув у велике, заокруглене згори вікно, обабіч якого розташувалися антикварний едвардіанський комод і алебастрова лампа. На пухнастому сплетеному вручну килимі досі лежали пелюстки троянд, розсипані обслугою на знак вітання поважним гостям.

Ленгдон приїхав у Прагу три дні тому і, як і в минулі рази, зупинився в готелі «Чотири сезони».

Коли адміністратор наполіг на тому, щоб поміняти заброньований Ленгдоном номер на трикімнатний «королівський люкс», професор питав себе, чи річ у тому, що він постійний клієнт, а чи радше в блиску його супутниці.

— Найкращим гостям — найкращі номери, — наполягав адміністратор.

У люксі було три окремі кімнати з ванними при кожній, вітальнею, їдальнею, роялем і вікном у центральному еркері. Усюди стояли пишні букети червоних, білих і синіх тюльпанів — вітання від посольства США. В особистій гардеробній Ленгдонові пропонували пару м'яких повстяних капців з ініціалами «Р. Л.». «Щось підказує, що це не Ральф Лорен», — подумав професор, вражений індивідуальним підходом.

Ну а зараз, ніжачись у ліжку й слухаючи будильник, він відчув на плечі лагідну руку.

— Роберте! — прошепотів йому на вухо ніжний голос.

Ленгдон перевернувся на інший бік — і серце його забилося швидше. Вона була поряд, усміхалася йому, дивилася ще трохи сонними димчасто-сірими очима, і довге чорне волосся розсипалося по її плечах.

— Доброго ранку, красуне! — відказав він.

Вона простягнула руку й погладила його по щоці, і на її зап'ястях ще лишався запах парфумів «Balade Sauvage».

Ленгдон захоплювався вишуканістю рис її обличчя. Хоч і старша від нього на чотири роки, ця жінка з кожною зустріччю видавалася йому ще прекраснішою — глибші сліди усмішки на обличчі, легка сивина в темному волоссі, магнетичний розум.

Ленгдон був знайомий із цією неймовірною жінкою ще від принстонських часів, коли вона була молодою доценткою, а він — бакалавром. Тиха школярська закоханість тоді лишилася непоміченою й не знайшла відповіді, але грайлива платонічна дружба залишилася. Навіть коли її кар'єра різко пішла вгору, а Ленгдон став відомим на весь світ ученим, вони й далі невимушено спілкувалися.

«Головне — слушний момент», — зрозумів тепер Ленгдон, досі не начудувавшись, як під час цього спонтанного відрядження між ними спалахнула пристрасть.

Коли «Ранок» сягнув найвищої точки піднесення, Ленгдон пригорнув Кетрін сильною рукою, а вона ткнулася носом у його груди.

— Добре спала? — пошепки спитав він. — Більше жажів не було?

Вона струснула головою й зітхнула:

— Аж соромно. То був якийсь кошмар.

Уночі вона прокинулася від жаху: їй наснився надзвичайно виразний страшний сон, і Робертові довелося приблизно годину її заспокоювати, доки змогла знову заснути. Незвичайна яскравість сну, запевнив її Ленгдон, стала наслідком зайвої чарки ботемського абсенту на ніч. Ленгдон завжди вважав, що на пляшках цього напою варто писати: «Популярний у Прекрасну епоху завдяки галюциногенним властивостям».

— Більше не буду! — запевнила вона його.

Ленгдон простягнув руку й вимкнув музику.

— Поспи ще. Я прийду до сніданку.

— Побудь зі мною, — піддразнила вона його, не відпускаючи. — Один день не поплаваєш, нічого страшного.

— Хіба ж ти не хочеш бачити мене молодим і підтягнутим? — лукаво всміхаючись, він сів у ліжку. Щоранку Ленгдон пробігав три кілометри до плавального центру на Страхові на ранковий заплив.

— Надворі ще темно, — наполягала вона. — Ти що, тут поплавати не можеш?

— У готельному басейні?

— А що? Тут теж вода.

— Він маленький. Я там раз-раз — і вже все.

— Я могла б пожартувати щодо цього, Роберте, але пожалію тебе.

Ленгдон усміхнувся:

— Смішне дівчисько. Поспи ще, а за сніданком зустрінемося.

Вона надула губки, кинула в нього подушкою і перевернулася на другий бік.

Ленгдон одягнув спортивний костюм із гарвардським логотипом і пішов до дверей, збираючись спускатися сходами, а не тісним приватним ліфтом.

Унизу пройшов стильним коридором, який з'єднував бароковий корпус готелю, розташований над річкою, з вестибюлем.

Дорогою проминув елегантну вітрину з написом «Події в Празі». Там кілька афіш у рамках рекламували концерти, гастролі й лекції, заплановані в місті протягом цього тижня.

Роберт Ленгдон усміхнувся до блискучого плаката посередині.

СЕРІЯ ЛЕКЦІЙ КАРЛОВОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАПРОШУЄ ДО ПРАЗЬКОГО ЗАМКУ
ВСЕСВІТНЬО ВІДОМА
СПЕЦІАЛІСТКА З НОЕТИЧНИХ НАУК
Д-Р КЕТРІН СОЛОМОН

«Доброго ранку, красуне!» — подумав він, милуючись фотографією жінки, яку щойно цілував нагорі.

На вчорашній лекції Кетрін був повний аншлаґ, і то в легендарному Владиславовому залі Празького замку — величезному склепінчастому приміщенні, де за доби Відродження іноді проводили турніри, а зал вмщував і публіку, і лицарів із кіньми в повному спорядженні.

Ця серія лекцій була відома на всю Європу, тож на них завжди з'їжджалися найкращі фахівці й захоплені слухачі з усього світу.

Вчорашній вечір не був винятком, і зал вибухнув оплесками, вітаючи Кетрін.

— Дякую всім, — мовила Кетрін, спокійно й упевнено виїшовши на сцену. Вона була вбрана в кашеміровий светр і дизайнерські широкі штани, які сиділи бездоганно. — Сьогодні я хотіла б почати з відповіді на запитання, яке чую майже щодня, — вона всміхнулася й зняла мікрофон із підставки. — *Ноетичні науки* — що це взагалі таке?!

Залою прокотилися смішки, і слухачі притихли.

— Кажучи просто, — почала Кетрін, — ноетичні науки вивчають *людську свідомість*. На противагу поширеній думці, досліджувати свідомість люди почали не сьогодні й не вчора — власне, це найдавніша наука. Від світанку нашої історії ми намагалися розгадати нерозв'язні загадки людського розуму... пізнати